

Nr 105.

Av herr **Persson** i Stockholm **m. fl.**, om viss ändring av gällande bestämmelser om bidrag från anslaget till främjande av bostadsförsörjningen för mindre bemedlade, barnrika familjer.

Trots de åtgärder statsmakterna vidtagit för att möjliggöra för mindre bemedlade barnrika familjer att erhålla bostäder till för dem överkomliga priser, öka bostadssvårigheterna för denna kategori av bostadsbehövande. Endast en mindre del av mindre bemedlade barnrika familjer har kunnat beredas bostäder i s. k. barnrikehus eller i egna hem, uppförda med statsunderstöd för sådana familjer.

Allt eftersom bostadsbristen ökar, blir det svårare för återstående barnrika familjer att erhålla godtagbara bostäder i den öppna hyresmarknaden. Dels tillåta inte deras inkomster, att de hyra tillräckligt rymliga lägenheter, dels gallras de av fastighetsägarna ut bland de hyressökande till förmån för familjer utan barn. När, som nu skett exempelvis i Stockholm, ledighetsprocenten sjunkit ner till 0,3 procent, blir det så gott som ogörligt för en barnrik familj att skaffa sig lägenhet i öppna marknaden.

Byggandet av nya barnrikehus sker nu inte i den takt, som vore erforderligt, om man enbart med denna åtgärd skulle söka eliminera svårigheterna. Materialbrist, brist på arbetskraft och andra krissvårigheter lägga hinder i vägen för detta. Därför böra även andra åtgärder vidtagas vid sidan av fortsatt produktion av barnrikehus.

För att göra det ekonomiskt möjligt för mindre bemedlade barnrika familjer att hyra tillräckligt rymliga lägenheter i öppna hyresmarknaden, borde de beviljas samma förmåner i fråga om familjebidrag, som nu tillkomma dem, vilka bo i barnrikehusen. När numera även hyrorna i öppna marknaden regleras av särskild lag, torde ett sådant statligt understöd kunna lämnas, utan att nyttan därav kommer andra tillgodo än dem, vartill den är avsedd. Med detta skulle därtill ernås, att den orättvisan skulle avskaffas, som ligger i det förhållandet att en del barnrika familjer får åttnjuta billiga bostäder genom statligt understöd, andra däremot icke. Dessutom skulle de sociala olägenheter, som uppstå, när många barnrika familjer föras samman på begränsade områden, kunna undvikas i större utsträckning än vad som blir fallet, om inga andra stödåtgärder för denna kategori av bostadsbehövande bifallas än fortsatt byggande av barnrikehus.

Vi anse alltså, att hyresbidragen till barnrika familjer endast böra knytas till de boende och icke som nu är fallet även till fastigheterna.

Vad det gäller de svårigheter fastighetsägarna resa mot familjer med barn, borde dessa kunna övervinnas genom inrättandet av avgiftsfri kommunal hyresförmedling, i enlighet med bestämmelserna i 10 § Lag om hyresreglering m. m. Ifrågavarande paragraf lyder:

»Konungen äger förordna, att i kommun, där denna lag äger tillämpning, avgiftsfri bostadsförmedling skall anordnas på kommunens bekostnad.»

Som motivering till antagandet av denna paragraf anförde socialministern i proposition nr 301 år 1942 bland annat följande:

»Med anledning av vad befolkningsutredningen anført, vill jag understryka, att den kommunala bostadsförmedlingen bör bedrivas så, att företräde i möjligaste mån lämnas familjer med barn och dem, som ämna ingå äktenskap. Erforderliga föreskrifter härom torde lämpligen böra intagas i de kommunala instruktionerna för förmedlingsorganen.»

Trots att kommunal bostadsförmedling alltså skulle vara ett gott medel till hjälp åt främst de barnrika familjerna, har Kungl. Maj:t, oss veterligt, ännu icke förordnat om att 10 § i Lag om hyresreglering m. m. skall tillämpas i någon kommun. Detta icke ens i Stockholm, där behovet av avgiftsfri kommunal bostadsförmedling är särskilt stort. Det har inte skett trots att Hyresgästföreningen i Stockholm, som representerar 31,000 hushåll, hos stadsfullmäktige begärt inrättandet av kommunal bostadsförmedling, och det har inte skett, trots att 9 ledamöter av Stockholms stadsfullmäktige i skrivelse till Kungl. Maj:t anhållit om förordnande att staden skulle åläggas att inrätta avgiftsfri kommunal bostadsförmedling.

Med hänvisning till vad ovan anförts föreslå undertecknade,

att riksdagen för sin del måtte besluta, att understödsreglerna för de familjebidrag, som bestridas från under 5:te huvudtiteln upptagna förslagsanslag till främjande av bostadsförsörjningen för mindre bemedlade barnrika familjer, ändras så att understödet helt knytes till de boende och icke som hittills även till fastigheterna.

Stockholm i januari 1943.

Set Persson.

H. Hagberg.

K. Senander.
